

עליון

עליון קבוץ סעד

בע"ה כ"ה בניסן תשפ"ד | פרשת אחרי-מות | 03.05.2024 | גליון מס' 3342

ישראל במלחמה - גיליון 28

ימי החול		שבת פרשת אחרי מות -	
04:53←04:58	זמן תפילין /טלית	19:03	הדלקת נרות
06:00	שחרית א'	14:00	מנחה
06:45	שחרית ב' (ביום ראשון בבית רוזנטלר)	19:13	מנחה, קבלת שבת וערבית -
08:00	שחרית ג' (בבית הספר)		הלכה אקטואלית עם הרב ארי סט
09:13←09:16	סוף זמן ק"ש	06:45	שחרית א'
19:15	מנחה וערבית	08:00	שחרית ע"מ
19:27←19:24	שקיעה	08:30	שחרית ב'
20:10	ערבית		פרשת שבוע - שרה עברון
21:00	ערבית (בשקד ג')	13:30	מנחה א'
		14:00	מנחה (בבית שנון)
		17:15	תהילים
		17:10	לימוד הורים וילדים פרקי אבות
		17:30	מנחה ע"מ
		17:40	מנחה ב'
		18:00	שיעורו של הרב ארי סט
		20:00	צאת השבת

שבת שלום

פרשת אחרי-מות: ישוב המחלוקות שבפסוק

"ואיש איש מבני ישראל ומן הגר הגר בתוכם אשר יצוד ציד חיה או עוף אשר יאכל ושפך את דמו וכסהו בעפר".

לכאורה, לפנינו פסוק צדדי. בשולי פרשיות מלאות וגדושות בדבר סדרי הקרבנות, לפנינו פסוק בדבר היחס הראוי לדם שנשפך מחיה או מעוף שניצודו לשם מאכל.

לאמתו של דבר זהו פסוק מרכזי, המראה לנו את הדרך הראויה, במצבים האנושיים, הרבים כל כך, של מחלוקת פנימית שבין אדם לבין עצמו. אלה המצבים שבהם אדם רוצה לאחוז בזה וגם מזה לא להניח את היד, שעה שהדבר אינו אפשרי בשום אופן. חדשות לבקרים הרצון שלנו הוא זירה של סכסוך פנימי, במה עצובה של רצונות שאינם עולים בקנה אחד.

הפתרון העממי של דילמה, של סתירה בין רצון אחד לרצון אחר, הוא חלקי ורדוד. כך מלמד אותנו הפסוק שלנו. לפי הפתרון העממי, כל מה שצריך לעשות הוא להכריע בין הרצונות ולממש אחד מהם, את הרצון החזק מבין השניים.

אדם מעוניין לצוד יונה כדי לאכול את בשרה. הוא מתאר לעצמו את הסעודה שבה תערב לחכו מנת בשר היונה. כדי שיוכל ליהנות מהסעודה, צריך לצוד את היונה, למלוק את ראשה, לראות את דמה נשפך, לבתר את גופתה, לראות עוד דם נשפך, לנקות אותה מן הנוצות שבחוץ ואיברים שונים שמבפנים, לראות עוד ועוד דם נשפך. האדם היה רוצה גם ליהנות מבשר היונה וגם לא לצוד את היונה ולראות את דמה נשפך, אלא שאין דרך להחזיק בהנאת האכילה וגם מן הסלידה הטבעית מתמונת הדם הנשפך לא למשוך את היד.

הפתרון העממי אומר לציד לאכול מבשר היונה ולהתעלם מהדם הנשפך, כאילו לא היה ולא נשפך. הפסוק מדריך אותנו לנהוג באופן אחר, מורכב ורגיש: לא להתעלם מהדם הנשפך, אלא לבטא את היחס הראוי לכל היבט שלילי של הציד. לכסות את הדם בעפר אין פירושו להתעלם מן הדם הנשפך. אדרבא, לכסות את העפר, פירושו לתת את הדעת לא רק על הרצון החיובי, המכריע – לאכול, אלא לתת את הדעת גם על הרצון השלילי, החלש, לא לשפוך דם.

בסיפור הפשוט והעצוב של ציד היונה, היחס השלילי בא לידי ביטוי סמלי בכיסוי הדם. בהרבה מקרים אחרים, היחס השלילי לתוצאות המעשה האנושי חייב להתבטא במאמץ מתמיד למזער את הנזקים.

פרופסור אסא כשר, מתוך מ'לט 929.

שבת מברכי'ם

ראש חודש אייר יחול בימים רביעי וחמישי הבאים.
המולד יהיה ביום רביעי בשעה 11:41 ושמונה חלקים.
(על פי לוח טוקצ'ינסקי).

שנזכה לחודש טוב ולבשורות טובות.

קיבוץ סעד אבל מרה על פטירתה של חברתנו היקרה
יונה רוזנטלר ז"ל
 ושולח תנחומים מקרב לב
 לבנותיה יעל, אפרת, נעמה ושלומית,
 לאחותה שרה,
 לחתנים, לנכדים ולנכדות, לנינים ולכל המשפחה המורחבת.
 מן השמיים תנוחמו.

שרה רוזמן סופדת ליונה רוזנטלר ז"ל

נפרדתי ממך, יונה יקרה, ביום ראשון האחרון, כשישבתני ליד מיטתך, בביתך בחצי השנה האחרונה, בירושלים. שלוהו שכבת, בעיניים עצומות, ולא נותר לי אלא לקוות שהקדוש ברוך הוא יאסוף אותך במהרה אליו, ללא סבל וכאב.

כאחות היית לי.

שנים גרנו בשכנות, בדירות צמודות, במרפסת משותפת - שכנות טובה כל כך. ילדינו גדלו ביחד ואחר הצהריים אכלנו יחדיו את ארוחות הארבע המסורתיות, בפשטות ובשמחה.

שנים היינו צועדות ביחד את צעדת אחר הצהריים הספורטיבית. היה לך מנהג קבוע: כל לכוך שראית בדרך – היית מתכופפת ומרימה. לפעמים השתדלתי להשיג אותך ולאסוף את הלכוך לפנייך. הניקיון והאסתטיקה היו חשובים לך – גם בבית פנימה וגם במרחב הציבורי. המסירות שלך לתפקידיך בלטה בכל דבר שעשית.

שנים רבות עבדת כמטפלת ילדי בית הספר בקיבוץ. עד היום תוססת קבוצת הוואטסאפ בשם: "הילדים של יונה" – קבוצת המטופלים שלך שלא שוכחים אותך ומזמינים אותך לכל אירוע חגיגי שהם מציינים.

טיפלת גם בילדיי. מירב בתי מזכירה עד היום באהבה את זיכרונותיה ממך כמטפלת. לאחר מכן עברת לטפל בחניכי חברת הנוער שלנו, כשדודה זהבי, ייבדל לחיים ארוכים, היה המנהל. גם כאן התמסרת כל ליבך לתפקיד ויצרת קשרים נהדרים עם החניכים.

כשסיימת תפקיד זה הפכת להיות מנהלת בית שקמה שלנו, ובעצם עיצבת אותו בצלמך ובדמותך. יצרת בית נעים ויפה וטוויית קשרים חמים עם המטופלים שלך ועם בני משפחותיהם – ברגישות, במסירות ובמלוא הרצון הטוב. ביתך היה פתוח לפניי תמיד. הרגשתי בנוח להיכנס, לשנות משהו חם ביחד ולשוחח.

זכור לי הכאב הרב עם פטירתו של בעלך מיכה ז"ל. עכשיו הוא בוודאי מקבל את פנייך בשמחה בעולם שכולו טוב. שניכם הייתם בעלי עקרונות ולא רציתם להתפשר על עקרון החיים בקיבוץ השיתופי. כך זכינו בכם והגעתם אלינו מבני דרום. הקמתם משפחה לתפארת. נוכחתי שוב במשפחה היפה שלך בשנים האחרונות, כאשר כוחד הלך וירד – באיזו רגישות ואהבה ליוו אותך הבנות וכל המשפחה.

אני מקווה שתמצאו, משפחה יקרה, נחמה בידיעה שליוויתם אותה בכל כך הרבה כבוד ודאגה, ובשבט הגדול שקם למשפחת רוזנטלר.

יונה יקירתי. תחסרי לי מאד. אנא התפללי עבורנו לשחרור החטופים, לשובם בשלום של כל חיילינו, להחלמתם של הפצועים ולימים טובים על כל עם ישראל.

מחברתך האוהבת מאד –

שרה.

המתפלגות סופרת לאמה, יונה רונטלר ז"ל

אמא יקרה, אהובה.

אני מתחילה מהסוף... מהפרידה שלך מהעולם הזה, בשקט במבט טוב. חגגת איתנו בר מצווה לצורי, צעיר נכדייך. כבר לא היה לך קל אבל הבעת רצון להיות יחד. כשהפיזיותרפיסט היה מגיע, היית עוד זוקפת ראש ועושה איתו את התרגילים, מה שאפשר וצריך. בשבועיים האחרונים התכנסת והרפית ונחלשת. פסח הגיע ואת מסבה במיטתך על כריות. מהחלון של דירתך, ירושלים מציצה והרבה ירוק כפי שאהבת. אין בעינייך תלונה, אין כאב, מחלקת עוד קצת נשיקות ביד לבאים לבקר ועוקבת במבטך השלו.

הרגשנו כולנו הבוקר שזכית ביושר בפרידה טובה ללא סבל, כאילו עיצבת אותה לפי הכללים שתמיד היו לך. בלי להטריח, בלי להתלונן. לתת לאחרים הרגשה טובה שאת סומכת עלינו גם בלי שאת אומרת ומחליטה. בשנים האחרונות יכולת הדיבור שלך נפגעה. מפעם לפעם מילותיך הצטמצמו. כמה היה לנו קשה לראותך מנסה לומר משהו ולא מצליחה או שאיננו מבינות... ובתוך צמצום המילים והחסר הגדול המילים שנשארו איתך היו: תודה, נהדר, מקסים. מתגעגעת.

ובמקום מילים הנשיקות הפכו לטקס, הפכת לך למנהג לקחת את ידינו שלנו, של הנכדים, החתנים והנינים, ולנשק נשיקת ברכה.

הצלחת במשך כל כך הרבה שנים לזכור בכל לידה ויומולדת לתת מתנה, גם כשהמשפחה כל כך גדולה ומסתעפת. ללידות את קונה פמוט, לבר מצוות - חנוכייה. בתשומת לב אישית מוסיפה עוד ועוד אור בבתינו. תודה. כמה היה לך חשוב הבית, יחד עם אבא. הבית היה מקור למפגש ושיחה, הוא היה פתוח לחברים שלכם ושלנו. זוכרת הרבה פעמים שאנשים היו באים לשבת איתך ולהתייעץ, היית עושה את זה במאור פנים וברגישות. במהלך השנים פתחתם את הבית לאנשים שהגיעו מרחוק והפכתם אותם לחלק מהמשפחה. דאגת תמיד שהבית יהיה יפה. שיהיו בו כלים נאים וצמחים. תמיד ידעתי שהבית שלי, שאומנם הוא בקיבוץ וכמו של כולם, אבל הוא הכי יפה.

לימדת אותנו מה מתאים למה, איך לתלות תמונות, להשקיע באסתטיקה ולהינות ממנה. באופן פשוט. תמיד השקעת לכל אירוע בבגד טוב. פעם זה היה כולל קניית בד משובח ותכנון עם חנה קיני - התופרת שכל כך אהבת. גם איתנו היית נוסעת לתל אביב שנראה, שנבחר, והיו כמובן גם הערות שזה יהיה כמו שצריך. מכבד וצנוע. אמא יקרה, הגעת לסעד עם אבא ועם יעל. הייתם זוג צעיר שרצה חיי שיתוף מלאים. לאורך השנים בסעד מילאת תפקידים רבים שרובם היו בחינוך וטיפול. יש לך קבוצות של ילדים מסעד שטיפלת בהם במסירות רבה והם החזירו לך אהבה גדולה. עד היום אנחנו לעיתים לא מתאפקות ומציצות בקבוצת הווטסאפ שנקראת "הילדים של יונה", ילדים שטיפלת בהם מילדות עד בגרות, וכל שביעי של פסח היו מתאספים במרפסת לאכול כדורי מצות בשוקולד ולספר מה שלומם.

זכית גם להיות אם בית אהובה של חברת הנוער יחד עם דודה ועופר ולתת לנערים ולנערות תחושה של בית כמה שאפשר.

סעד הייתה חשובה לכם ואהבתם אותה. את האנשים, את הדשא הירוק, את התפילות והחגים. היה איכפת לכם שיהיה פה טוב, שסעד תעשה טוב. עודדתם וסייעתם בהקמת בית הילד, ואת, אמא, הקמת וניהלת את בית שקמה שהיה למקום עבודתך בשנותייך המאוחרות. אספת צוות מסור והפכתן לחברות.

למדנו ממך לא מעט על טיפול בעת זיקנה. רצינו להתייעץ איתך עוד קצת בתקופה האחרונה – מה הכי טוב לך והכי נכון. לא תמיד קיבלנו ממך תשובה אבל הרגשנו שאת סומכת עלינו.

אנחנו מקוות שלא טעינו, שהבנו אותך נכון גם ברגעים ללא מילים.

באיסרו חג סוכות, כשכל הקיבוץ והעוטף התפנה העברנו אותך לדיר מוגן בירושלים שקיבל אותך בנדיבות רבה. את חוזרת באיסרו חג פסח לסעד שלך ולאבא שחיכה לך.

אנחנו שמחים שאתם, אנשי סעד, פה ומברכים על הנס שקרה לקיבוץ. מקווים שהימים שיבואו יתנו לכם כוחות להמשיך ולעשות טוב לעצמכם ולסביבה. אמא התגעגעה כל כך.
 תודה לאן שליוותה את אמא בשנתיים האחרונות. דאגת וטיפלת בה מקרוב.
 תודה לצוות נופי ירושלים שהיה עבור אמא ואן בית לכל דבר בחצי שנה האחרונה.
 אמא, את נאספת אל אבותייך. אל סבתא חנה, סבא ברוך, אבא ואחותך אסתר, כולם אהובים.
 נוחי בשלום, השארת לנו הרבה טוב.

הנחיה - בעט הנחות.

הבן הרוק סופר לאמיו אהרון פורת ז"ל, במלאת 50 שנה לפטירתו

החיים שלך, אבא, ושל כולנו, התחלקו לשניים.
 החלק הראשון - החיים שלפני האירוע המוחי שקיבלת. היית ילד שהתייתם מאמו בגיל 5 והתגלגל ביחד עם אחיו הצעיר בין פנימיות. שגידל ובנה את עצמו מאפס, נלחם בחיים הלא פשוטים שהיו לו בצעירותו. רכשת את השכלתך בכוחות עצמך, בלילות, על חשבון שעות השינה, שחס וחלילה לא תקבל טובה או הטבה כלשהי. היית לוחם בצנחנים, התחנתת והקמת משפחה לתפארת. היית חקלאי חסון וגאה, איש מלומד וחכם, עם ידי זהב וחוש טכני מעולה.
 עשית וניהלת כל דבר בצורה הטובה ביותר, המקצועית ביותר. בלי קיצורי דרך. בלי הנחות. מקצוען, עקשן וקשוח. איש של מעשים והרבה פחות של דיבורים.

הקמת וניהלת את ענפי המטע והדבורים בקיבוץ שהיו מודל ומקור עליה לרגל לכל העוסקים בתחום.
 ביחד עם אשת המופת - אמא, בניתם משפחה חזקה ומגובשת, דבר שתמיד אמרת שלא היה לך כילד, ושהיה חשוב לך מאין כמוהו.

הזיכרונות מהתקופה הראשונה הם בעיקר קיבוץ של פעם: אבא בבגדי עבודה, גיוסים איתך בשקדים ובאבוקדו, נסיעות משפחתיות בטרנזיט לחופשות בכנרת, בית כנסת, גיוס שלנו לעזרה במכוורת, אחרי שלא היו מתנדבים אחרים שהעזו לעבוד עם הדבורים. לתת לנו לנהוג בטרקטור כשעדיין לא מגיעים לדושות, סיפורים על הצבא, נסיעה עם נחמן צור להביא מכוונות מתקדמות מקליפורניה. היית גאה על הילדים שסוגרים לך את הפינות במוסך עם ישראל קסט, ובמסגריה עם רמי סימקין. עוגות משמיש ושזיפים, ניקיונות של ימי חמישי, תמיד מתקן או בונה.
 כילד וכנער, פגשתי לא פעם את התכונות הללו שלך סביב נושאים כאלו או אחרים, ולעיתים זה נגמר בהתנגשות. לא היו אצלך פשרות. לא בדרישות כלפי עצמך ולא כלפינו. רגישות תמיד הייתה - והרבה.

בסביבות גיל 18 התחלתי להעריך את התכונות האלה ואפילו לברך על כך שחלקן עברו אלי בירושה. הספקת לשמוח ולהתרגש איתי בטקס סיום המסלול שלי בצבא (שאלולא תכונות אלו כמעט ואין סיכוי לסיימו בהצלחה). כשבועיים לאחר מכן, בפברואר 97, תוך כדי שאני באימון מבצעי בדרום, בקצה של מעלה עזגד ליד ים המלח, הצליחה רותי שלוין לתפוס אותי ולבשר לי שהתמוטטת תוך כדי תפילת שחרית, ושפינו אותך לסורוקה. באותו הזמן עוד לא הבינו את חומרת הפגיעה.

בסיומו של אותו השבוע, ביום חמישי בלילה, באתי לסורוקה לבקר אותך ולבלות אתך את הלילה. לא ממש זיהית אותי או אותנו.

בשלב הזה הבנו שמתחיל פרק אחר: החיים שאחרי ...

27 שנים של מלחמה ונחישות. בעיקר שלך אבל גם שלנו וכמובן-כמובן של אמא.

תכונות העקשנות, החוסן, הקשיחות וההתמדה הוכיחו את עצמן - ובגדול.

לשיקום בבית לוינשטיין הצלחנו להכניס אותך בפרוטקציה, אחרי שסירבו לקבל אותך בטענה "שאיך לך סיכוי להשתקם". בתחילת תהליך השיקום עוד הסבירו לנו שהזמן שתשרוד קצר ושתישאר סיעודי מלא. (מצאו להם את מי לאתגר...)

לאחר שהשתחררת מהשיקום היו מזמינים אותך לכנסים ולאירועים בכדי לשמש דוגמה והשראה לשיקום שהתחיל כבלתי אפשרי, והסתיים מעל ומעבר לכל הציפיות.

למדת לדבר, לכתוב, ללכת והכי חשוב לך היה - להיות עצמאי ולהיתפס כנורמלי.

המשכת לצפצף על כל התחזיות של אנשי המקצוע: הוצאת רישיון נהיגה מחדש, חזרת לעבוד במכוורת, תפסנו אותך מגניב נסיעות על טרקטורים למטע, ואפילו קיבלת כתבת שער במוסף חג של עיתון מעריב.

כתבת ספר מרתק על האירוע שעברת, על תהליך השיקום, ועל הסיטואציה של אדם שכלוא בתוך הגוף של עצמו, מבין את כל מה שנעשה סביבו והסביבה לא מבינה שהוא מבין...

לאורך השנים, במסגרות כאלה ואחרות בצבא ובגופים שונים בהם הייתי ואיתם עבדתי, פגשתי אנשים שגילמו מיתוסים של גבורה, נחישות, קשיחות והירואיות. אף אחד מהם לא התקרב לתכונות האלו שהיו אצלך. הסיזיפיות היומיומית, חוסר האונים, חוסר היכולת להצדיק או להסביר את הסיבה לפגיעה הקשה שהכתה בך, ושהתעצמה אצלך הרבה יותר נוכח הסיטואציה שבה האירוע קרה לאדם דתי ומאמין שכמוך - במהלך התפילה, עטוף בטלית ובתפילין, בתוך בית הכנסת.

אתה מודל לחוזק וליכולת התמודדות באופן המרשים ביותר שבו נתקלתי, ודווקא בגלל שהנסיבות לא היו הרואיות כלל. כמו שיענקליה רוטבליט כתב: "החיים הכו אותך חזק, ללא יכולת להחזיר".

הדבר שהחזיק אותך והיה לך הכי חשוב זו המשפחה ובעיקר - אמא. המשפחה הלכה וגדלה וביחד עם האהבה הגדולה שלך לאמא, יצרת לך שגרה מעוררת התפעלות והיית מקור השראה לנו ולרבים לאחרים.

במהלך השנים ידעת עליות ומורדות, אשפוזים, טיפולים וניתוחים, אך גם המון הצלחות ושמחות.

ככל שהזמן עבר הכל נעשה יותר קשה. החודשים האחרונים בהם שהית מחוץ לבית ולקיבוץ שאליו התגעגעת לא היו קלים עבורך. פינינו אותך לקיבוץ לביא, ושם קיבלו וטיפלו בך בצורה הטובה ביותר שיכולנו לבקש עבורך ועבור אמא.

בימי הפרידה ממך היה משהו מדויק ומיוחד. היינו כולנו יחד ונפרדנו ממך כשאתה במיטה, שליו ורגוע אחרי מלחמה ארוכת שנים. המשפחה הגרעינית והאינטימית שהייתה כל כך חשובה לך.

אני רוצה להודות לכל מי שדאג לשלומך וליווה אותך במהלך 27 השנים הלא פשוטות האלו, ובמיוחד בתקופה האחרונה. למעגל החברים הקרובים בקיבוץ שהמשיך וליווה לאורך השנים, ולמעגל החברים החדשים שרכשתם לאחרונה, בקהילת קיבוץ לביא ובקהילת המפונים ששהו איתכם ודאגו לכם לפחות כמו משפחה.

ולאמא – שבתוך כל הקשיים וההתמודדויות המורכבות הצלחת לשמור על שפיות ואופטימיות ולהתנהל בצורה מעוררת הערצה.

תננו על משכבך בשלום, לוחם.

אנחנו נמשיך להיות משפחה מלוכדת ודואגת זה לזה.

אוהבים אותך.

אהרון: בסוף חייהן fe הדבורים

בזאת fe אהרון פטירתו fe אהרון פורת

'בזאת יבוא אהרון אל הקודש'... (מפרשת השבוע של השבת).

לעבוד במחיצתו של אהרון במטע, על גלגוליו השונים, היה אתגר לא קטן. זרזי וללא מנוחה, עבודתו כאש בוערת בעצמותיו. אולם משהגיע לטפל בדבורים, שהה במחיצתם ברוגע שכן ידע שלא ראוי לבוא אליהן כשאינך בשלוות נפש, הן מרגישות בכך מיד ומגיבות בהתאם.

לאחר ה'אירוע' שתקף אותו, שהה אהרון כמחצית השנה בשיקום וחזר לאהבת חייו -עבודה עם הדבורים. הפעם כאדם שונה. רגוע יותר מכפי שהיה, מחצית גופו משותק והוא במעין השלמה עם מצבו. בתחושה ובעקשנות אופיינית כי הוא יכול להמשיך כמעט כרגיל, הוא מגייס את פלג גופו המשותק לתמיכה ולעזר וכך מבצע את עבודתו במגוון הפעולות שבענף למעלה משני עשורים: טיפול בציד – צביעה ותיקון כוורות, התקנה וחיטוי מסגרות

להדבקות לוחות דונג [מלאכה הדורשת מוטוריקה עדינה בהשחלת חוטי הברזל הדקים למסגרות החלות], התכת הדונג הישן, עבודה בחדר הרדייה לאחר שהובאו חלות הדבש מהשדה ולבסוף מזיגת הדבש לצנצנות. בשנים האחרונות נחלש וכך גם התמעטו המלאכות שיכול היה לבצע. אך אהרון המשיך להתעניין בנעשה, לייעץ, ואף היה שולח לי מדי פעם חומר מקצועי מהאינטרנט. זיכרון הדבורים המאפשר להן לחזור לביתן לאחר שיטוט במרחקים, בתורן אחר צוף ואבקת פרחים - הוא אחד מפלאי העולם. אהרון היה מייסד הענף הפלאי הזה בסעד. זיכרונו לעד.

אבנר כואזי

וְהִגַּדְתָּ לְבָנֶיךָ בַּיּוֹם הַהוּא
אֶת הָאֵלִים.
לֹא תַעֲבִיר אֶת יָדְךָ בְּלִטּוֹף
עַל סָבְרוֹ.
וְהוֹשַׁבְתָּ בְּנֶיךָ בַּיּוֹם הַהוּא
עַל מִפְתּוֹן הַבְּקָעָה
אֲשֶׁר אֵלֶיךָ אִישׁ לֹא יָבֹא.
וְלִמְדֶתָּ בְּנֶיךָ לְהוֹלִיד עוֹד יָלֵד.
וְלִמְדֶתָּ בְּנֶיךָ עֵינָיו לְעַצֵּם.
וְלִמְדֶתָּ בְּנֶיךָ לְחַפֵּן בְּאֲגָרוֹף
עוֹד לְלַחַ עוֹבֵר
וְעוֹד יוֹם.
וְלִקְחֶתָּ בְּנֶיךָ בְּיָדֶיךָ אֶלֶּה
בְּהֶן אֵי פֶעַם לְפַת אֲמוֹ
וּבְכוֹחַ תִּלְחֹץ מִתּוֹכָן שְׁתִּיקֶתָּךְ –
אוֹתָהּ הוּא יִמְסַר לְבָנוֹ.

"פלאפל בבירקנאו"

לכבוד יום הזיכרון לשואה ולגבורה הנכם מוזמנים לשיחה מרתקת מפי מוריה קור, נכדתו של דוגו ז"ל (דוד לייטנר) סיפור על אופטימיות וצחוק ברגעים בהם לא היה ניתן לראות אפילו קרן אור אחת. דוגו עסק בחייו בהנצחת השואה ובהתמודדות עם טראומה פרטית שהיא גם לאומית, בדרך ייחודית של הומור

יום ראשון | כז ניסן | 5.5 | 20:30
במועדון לחבר

ועדת רבות

לקראת יום הזיכרון לשואה אנו מביאים כאן קטע יומן שחיברה רבקה לוי ז"ל, חברת הקיבוץ, (אמה של רותי לזר, תבדל"א) כאשר היתה מטפלת בילדי בית הספר. באותם ימים לא היו ספרים ותוכניות לימוד מותאמות לילדים בנושא השואה. רבקה, כמטפלת ילדים (ביניהם בניה ברזילי, יורם פולק וחבריהם), כתבה בעצמה על חוויותיו של ילד בן גילם, בשפה המותאמת לחניכיה, ובתכנים "רכים" יחסית. קרוב לוודאי שבדרך זאת גם חשפה מעט ממה שעבר עליה, בימים בהם מיעטו ניצולי השואה לשתף ולספר.

רבקה איבדה את כל משפחתה בשואה, וניצלה באופן אירוני, דווקא משום שנלקחה לפני כל השאר מהמחבוא בו שהתה, על מנת לשמש כעובדת במפעל טוויה. במפעל זה נדרשו בנות בעלות ידיים עדינות ודקות. שם זכתה במובן מסוים לחסותו של בעל בית החרושת ושל חברותיה, ששימשו לה כתחליף אם ואחיות בוגרות.

רבקה לוי הלכה לעולמה בשנת תשס"ה (2005). יהי זכרה ברוך.

תודה לרותי לזר שסייעה בהבאת הדברים לדפוס.

מיומנו fe ילד בן 10 בתקופת השואה

יום א'

הבוקר שמענו שהגרמנים בחצר. הלב שלי דפק חזק מאד ופני כולנו היו לבנים. למזלנו הם לא הגיעו עד הקומה שלנו. מהשכנים שבקומת הקרקע הוציאו את כל הגברים. לקחו אותם לעבודה ליום שלם, בלי לתת להם אוכל או שתיה.

כשאני הולך ברחוב ורואה חייל גרמני, אני עושה כאילו שזה לא איכפת לי בכלל, אבל הלב שלי כמעט קופץ החוצה. יש להם פרצופים מפחידים ורעים.

יום ד'

היום קרה לנו דבר נורא. הגרמנים נכנסו אלינו באמצע היום ולקחו את אבא. כולנו בכינו אבל זה לא עזר. אין אנחנו יודעים לאן. אמא אמרה שעכשיו אצטרך לעזור הרבה בבית, ומי יודע אם יהיה זמן לכתוב עוד. הם כמעט הרביצו גם לאמא, כיוון שהיא לא רצתה שאבא יילך איתם. מי יודע לאן יובילוהו ומה יהיה עכשיו על כולנו. אני מפחד מאד ולא יכול לעצור בעד הדמעות.

...מאז שלקחו את אבא עבר זמן רב והרבה דברים רעים קרו לנו בינתיים. ראשית העבירו את כל היהודים של עירנו לכמה רחובות סמוכים. קוראים לזה "גטו". הצפיפות היא גדולה מאד, פורצות מחלות והרעב הוא דבר רגיל. לא רק את אבא לקחו הגרמנים, אלא כמעט את כל הגברים שאינם זקנים. מאבא קיבלנו מכתב אחד ובו רק כמה מילים. כנראה שאסור להם לכתוב את האמת כי יש ביקורת. הוא נמצא במחנה בגרמניה, ולפי השמועות סובלים שם היהודים מאד.

יום ב'

אין לי יותר כוח אפילו להחזיק את העט. עמדתני יום שלם בתור לקבל לחם ולבסוף חזרתי בידיים ריקות. עד שהגיע תורי אזל הלחם.

כולנו רעבים. אני הולך לישון.

שלום לך יומני.

רבקה לוי (פורסט לראונה ב"צ"מ" בשנת תש"ס, 1978)

לאחרונה פניתי למספר חברים וחברות בבקשה שיעלו על הכתב מחוויותיהם מאז שבו הביתה לסעד, לאחר הגלות הארוכה שחווינו. לפניכם הסנונית הראשונה. נשמח לכותבים וכותבות נוספים.

"עכשיו נוסעים הביתה, הלוך, חלור"

"עכשיו נוסעים הביתה

הלוך, חלור

עכשיו עוצרים בדרך, עכשיו אפשר לבחור

לשאול על סוף, על התחלה

על שיהיה ושהיה

על שהייתי יכולה להיות, וגם אתה."

(עידן רייכל)

כבר כמעט חודשיים מאז חזרנו הביתה. החיים חזרו לאיזו שגרה קצת מוכרת יותר, ואנחנו הולכים ונשאבים אליה ברצון, אפילו בכמיהה.

הילדים, וגם אנחנו, מתרגלים מחדש למרחבים, לבית, למקום משלנו.

(לתאורה הגיונית, למטבח, למגרשי משחקים).

בתוך הקיבוץ, לרגעים יש אשליית שלווה מתוקה ורכה. לרגעים אפשר לדמיין כאילו כל זה "משל היה".

אבל.. המלחמה לא הופכת לרעשי רקע רחוקים. היא כאן, מאיימת וקרובה. מתנהלת מעל הראש שלנו, ממש מאחורי העצים.

הכבישים מגורדים לכל אורכם (לא, האוטו שלך בסדר גמור. ככה זה פה, מצומת זיקים ודרומה). מדי פעם יש גם כתמי פיח שחורים, תזכורת כואבת למה שהיה פה על הכבישים. למראות ההם של היציאה בחיפזון, באיסרו חג סוכות.

שולי הדרכים מלאים בגלי עד, בציונים, באנדרטאות.

בכל נסיעה מחדש אני שואלת את עצמי, האם ככה ייראה הנוף שלנו? האם זה מה שיהיה פה עכשיו, חבל ארץ ספוג בדם ובזיכרון?

לזמן ולאלוהים פתרונים.

רועי עדיין עובד קשה, עדיין משרת בקבע. אין לנו אופק לשחרור כמו למילואימניקים. אבל לפחות הוא פה, איתנו. לא על מזרון במשרד של המפקד בקריה. חסרון הרכבת מורגש, אבל אנחנו מסתדרים.

העיקר שחזרנו להיות משפחה. וגם לזה צריך להסתגל.

בחול המועד האחרון כאבנו את חסרון של כמה פינות אהובות עלינו פה באזור. הבוסתן בכפר עזה, משק הילדים שלנו פה בקיבוץ.

אזרנו אומץ וטיילנו בנחל הבשור, שם המים ממשיכים לזרום והטבע ממשיך בשלו.

וגם אנחנו.

גילינו כמה חוסן אנחנו מסוגלים להקנות לילדים שלנו, לעצמנו.

פתאום לגור פה, בבית, הפך לאידיאל אמיתי, כזה שעומדים עליו ונלחמים עליו. וגם משלמים מחירים.

אבל אנחנו מתמודדים עם כל מה שמגיע, לאט לאט.

החיים עצמם מובילים אותנו, מרפאים אותנו, מקרקעים.

משחקים עם חברים אחרי הגן, ארוחות שבת משותפות, תפילה בבית כנסת, ובחג גם ברית מילה, עם המילים המדויקות – "בדמיך חיי".

עכשיו אנחנו פה, וזה מה שיש.

הייתי רוצה לנצל את ההזדמנות להודות לכל העוסקים במלאכה, לכל מי שעבד קשה כדי שהחזרה שלנו תהיה פשוטה ככל האפשר. בכל התחומים. (לא אציין שמות כי בטוח אשכח. אבל אתם יודעים מי אתם..)
 וכמובן, לסבא אליסף ולסבתא ענת האלופים, שהצטרפו אליי למודל משפחתי מוזר שכזה במשך חמישה חודשים ארוכים במלון, ומאפשרים לנו להצליח להילחם במקביל בכל החזיות.
 "בואו נשיר את השיר המטורף של הארץ."
 (יהושע טובול).

נצט אע-3-13-9.

אליפא אהרני מכוהדנו
 ברכות חמות להולדת הנין ישי
 נכד אהדסה וארמי אהרני
 בן אסף ואיהודה.
 בריאות ונחת!

אריבי וארשום זינר
 ברכות חמות מקרבה אב
 אע הולדת הנכדה רנה -
 בת אביה וארונן זינר.
 רוב נחת ושמחות אכל המשפחה!

מתיבת המכתבים

קהילה יקרה,

זכינו להכניס את בננו יהב בבריתו של אברהם אבינו בחג שביעי של פסח בבית הכנסת שלנו פה בסעד.
 בית הכנסת שנשאר ריק בשמיני עצרת זכה להתמלא ביום השביעי של הרגל האחרון.
 אחרי שהיינו כולנו יחד צפופים צפופים במשך חודשים רבים במלון הפכתם לנו ליותר משכנים.
 והרגשנו שאין מתאים ונכון מלחוגג את הברית הזו יחד איתכם.
 אומנם התזמון היה קצת מאתגר, אבל היה מרגש ועוצמתי מאד להביא חיים חדשים לבית הכנסת בפעם הראשונה מאז המלחמה.
 תודה שהגעתם לשמוח איתנו!

מקווים שזו תחילתה של הגאולה, ושנזכה לראות את כל החטופים שבים הביתה בריאים בקרוב מאד, שנזכה לראות את חיילינו נוחלים ניצחון מול כל אויבנו ושנזכה לבשורות טובות לכל עם ישראל.

ניצן ואנהר אנדאו

אלף טוב ואיחולים אכל האב
 אהורים אנבר וניצן אנדאו
 אסבתא ואסבא אחי ויחזקאל אנדאו
 ואכל המשפחה המורחבת
 אע הולדת הבן-הנכד - יהב
 מי יתן וזה הקטן יבשר אכולנו תקווה וארפא!

לכבוד ספירת העומר נביא הפעם את השיר "שיבולי פז" שחיבר עמירם קופר, מוותיקי קיבוץ ניר-עוז, בן 85 - החטוף עדיין, לצערנו, בעזה. מי ייתן וישוב במהרה ובשלום לביתו, יחד עם שאר חטופינו.

שיבולי פז / מילים: אמירם קופר, לחן: יצנקלה' עדיא.

שבולים כִּוְרְעוֹת עֲמָס
שִׁפְעוּ בַר עַל כְּרִים
עֲלָמוֹת חֵן יִשְׂאוּ
עֲמָרִים
חֲרָמְשִׁים כְּבָר הַשְּׁחָזוּ
וְנִשְׂאוּ מִנְפִּים
שִׁבּוּלֵי פֶז יִרְחֲשׁוּ
שִׁיר חֵג.

רַב הַגְדָּשׁ
בְּאֶסְמִינוּ בַר בְּשִׁפְעוּ
בָּא הַחֲדָשׁ, עֵת אֲלָמוֹת בָּא
רַב הַגְדָּשׁ
בְּאֶסְמִינוּ בַר בְּשִׁפְעוּ
בָּא הַחֲדָשׁ, עֵת אֲלָמוֹת.

הסיפור מאחורי השיר

(כפי שסיפר עמירם קופר בערב לכבוד צאת ספרו 'שירים מספר המדבר'): בשנת 1960 הגיעה לעזרת ניר עוז קבוצת שנת שירות שלישית מקיבוץ עין-השופט, כדי לתמוך בקיבוץ. בין חבריה היה גם יענקלה' שגיא, חצוצרן מתזמורת הקיבוצים. השיר נולד על הדשא בין הצריפים, כאשר יענקלה' מדלג מן הדשא אל הפסנתר שהביאה לקיבוץ בלה, אמא של **עוזד ליפשיץ** (אף הוא בין החטופים המבוגרים של ניר עוז). יענקלה' אילתר את הלחן ובעקבותיו חיבר עמירם קופר את המילים. כל זה קרה תוך שעה, או אולי שעה וחצי. נחצ'ה הימן אימץ את השיר לרפרטואר של הגבעטרון וכך נכנס השיר לפנתיאון שירי השיבולים. לשיר חוברו גם שני ריקודי מעגל: הראשון על-ידי רבקה שטורמן (קיבוץ עין חרוד) והשני על-ידי משה אסקיו.

(מתוך הרשת)

קופת בית - שעות פתיחה מצודכנות

עקב צמצום הביקוש לפעילות קופת בית החל מחודש מאי שעות הפעילות המעודכנות הם:

יום רביעי – 10:00-12:00

בברכה-

אויילת פרידלר - הנהלת חשבונות

היצרכות מיוחדת לטקס יום הזיכרון לחללי צה"ל ונספצי פצולות איה, תשפ"ד

לתושבי תקומה, עלומים, סעד ושותפינו באזור שלומות ואור, השנה, בעיצומה של מלחמת "חרבות ברזל", החלטנו לקיים טקס יום – הזיכרון, אף על פי כן ולמרות הכל. חשוב לנו מאוד לשמור על מסורת הטקס, יחד עם זאת עלינו לעבוד בתיאום מלא עם כוחות הביטחון וצה"ל. בהתאם לנאמר לעיל, הטקס יתקיים אך ורק בבניינים ממוגנים בתוך בית הספר, הוא יתקיים פעמיים לפי החלוקה הבאה:

טקס ראשון –

10:15 (נא להקדים ולהגיע עד 10:10) טקס בבניין האדום - בנוכחות תלמידי כיתות א' – ו' ותושבי היישובים אשר יהיו עבורם כיסאות ייעודיים. יש להירשם מראש בטבלה שתישלח או דרך איש הקשר ביישובכם.

אנשי הקשר מטעם בית הספר לפי יישובים:

תקומה – יוסי אוטינגר, עלומים – נעה פישביין, סעד – טלי שולץ.

טקס זה יסתיים בשעה 11:02 בצפירה, מיד לאחריה יתפזרו הנוכחים. ויוכלו גם לגשת ללוחות הזיכרון. השנה תעוצב פינת לוחות הזיכרון בבימת האמפי בדשא המרכזי של בית הספר. הבימה נגישה משני צידיה וכך יוכלו הבאים לעבור ולכבד את זכר הנופלים.

טקס שני –

11:00 (נא להקדים ולהגיע עד 10:50) טקס בבניין הכחול – בנוכחות תלמידי החטיבה והמשפחות השכולות ואורחיהן.

חשוב לנו להדגיש כי הטקס הוא אותו טקס בדיוק, בשני הטקסים יהיו בדיוק אותם תכנים ואותם מופיעים. עמכם הסליחה מראש, על כי לא נוכל להכיל את כל הבאים כהרגלנו מימים ימימה. ובעזרת צור ישראל וגואלו, נגיע לימים אחרים בהם נוכל להתכנס יחד בבטחה לזיכרון משותף ומאחד של הנופלים והנרצחים, לאורם נלך, נתחזק, נחנך ונבנה.

יחזקאל אן דאו, יצחק אלוני,

ו1310 טקס יום הזיכרון ב"ס דצ"ת

מבט על פלפ

נראה שאנחנו חוזרים לשגרה, או לסוג של שגרת חירום. התותחים עדיין רועמים, חיילינו עדיין נלחמים בחזיתות השונות, חיילים שומרים עלינו גם בתוך הקיבוץ וחברי כיתת הכוננות עדיין מגויסים ונושאים בעול ההאבטחה וההגנה על סעד, יחד עם שאר כוחות הביטחון. וכמובן, לדאבוננו, החטופים עדיין שם ואנו מייחלים ומתפללים לחזרתם ומתפללים שהיושב במרומים יחון את מקבלי החלטות בבינה, שיקבלו את החלטות הנכונות כך שיחזרו כולם במהרה לישראל. אבל אנחנו מנסים לחזור לשגרה, ככל שניתן לקרוא לה שגרה.

פופלי:

במסגרת תוכנית העבודה חתמנו זה מכבר חוזה לשירותים נוספים אל מול חברת סוגת. בימים האחרונים עמל צוות פופלי בהכנסת מכונה שהועברה מסוגת. זו מכונה לטיפול בחיטה, וכך נוכל לטפל בחיטה עבור סוגת בהיקפים של מאות טונות בשנה. מדובר בפרוייקט שירחיב את פעילות פופלי וישפר כמובן את התוצאות העיסקיות. הצוות מכין תוכנית להרחבת יכולת האחסון של החברה, על מנת לתמוך ביכולת ההתרחבות של החברה. כידוע, פופלי מקבלת את הגרעינים השונים בחודשי הקיץ ומאחסנת אותם לתקופה ארוכה, מנקה ומשווקת על פי דרישות הלקוחות. לכן, כדי לאפשר את הרחבת הפעילות נדרשת יכולת איחסון משמעותית נוספת. בנוסף, אנו לקראת התקנת מערכת כיבוי במחסן הקיים, כדי לעמוד בכל אמות המידה הנדרשות מטעם כיבוי אש. דבר זה מתחייב על פי היתר הבנייה וההנחיות.

סיפן:

כידוע, סיפן איננה בבעלות סעד החל משנת 2011, יחד עם זאת המבנה והשטח הינם חלק מן השטח של סעד ולכן אנו נהנים מתשלומי שכר דירה ושירותים שונים. חוזה השכירות והשימוש נחתם לפני שנים רבות והוארך לאורך השנים, אך גם להארכה זו יש מועד תפוגה. תוקפו של החוזה יפקע בסוף חודש נובמבר. אנו בעיצומו של דיון אל מול מנכ"ל סיפן והיעוץ המשפטי של החברה, על אופן הארכת החוזה והתנאים הנדרשים לכך מצד סיפן. גם לנו יש דרישות משלנו, ואני מקווה שהצדדים יגיעו במהרה להבנות המתאימות לגבי אופן המשך ההתקשרות.

אגירת חשמל

פרוייקט האגירה נמצא בשלבים מתקדמים מאוד. האוגרים (בטריות) כבר כאן וחלק משמעותי מהציוד כבר הונח באתר. מדובר בפרוייקט גדול מאוד שיצעיד את סעד קדימה בצורה משמעותית הן ביכולת הכלכלית הנובעת מאגירת אנרגיה, הן מהזמינות של מתקן שכזה לרשת החשמל, הן ביכולת ייצור הרשת וכמובן ביכולת לעבוד בחירום, דבר שהודגש מאוד לאור המלחמה המתמשכת. מדובר בטכנולוגיה ויכולת שנמצאות די בראשיתן בארץ. אנו בקשר עם מספר יועצים בתחום האנרגיה והאנרגיה החלופית, כדי לבחור את הגורם שילווה אותנו אל מול מספרם הרב של הפרוייקטים בתחום האנרגיה בהם אנו עוסקים, כך שנעשה זאת בצורה מיטבית.

מאחל ומתפלל לימים טובים, לחזרתם של חיילנו עטורי ניצחון, ולשובם במהרה של כל החטופים לחיק משפחותיהם - בקרוב ממש, בע"ה.

עמת פלפ!

כרמל הפפרין